

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Lantråd

Veronica Thörnroos

Föredragande

Rättsakkunnig

Max Andersson

Justerat

Omedelbart

Nr 26

Näringsrätt i landskapet Åland,

Pensionsförsäkringsaktiebolaget Veritas.

ÅLR 2022/9202

149 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen *avslår* Pensionsförsäkringsaktiebolaget Veritas ansökan om permanent näringsrätt i landskapet Åland.

Landskapsregeringen *beviljar* Pensionsförsäkringsaktiebolaget Veritas (0141187-2) tillfällig näringsrätt i landskapet Åland för tiden 01.03.2023–01.03.2028.

För tillståndet gäller följande villkor:

1. Tillståndet gäller för att bedriva lagstadgad pensionsförsäkring samt med den direkt förknippad återförsäkring.
2. Verksamheten ska bedrivas på svenska.
3. Verksamheten ska vara förenlig med god sed och tillåten i lag.
4. I verksamheten ska lokala resurser och lokal arbetskraft användas i mån av möjlighet.

Ett villkor för tillståndet är att verksamhetsspråket är svenska. Detta innebär att kunder ska garanteras service och information på svenska samt att de anställda som är placerade på Åland ska kunna använda svenska i sitt dagliga arbete och få all information rörande anställningsförhållandet på svenska.

Tillståndet gäller under förutsättning att tillståndsvillkoren är uppfyllda.

Detta tillstånd ersätter sökandebolagets tidigare beviljade tillfälliga näringsrätt (beslut 1.11.2018, ÅLR 2018/7540, nr 758 Rk1a).

Bakgrund

Sökandebolaget ansöker om permanent näringsrätt för uppfyllande av sökandebolagets bolagsändamål. Av bolagsordningen och handelsregisterutdraget framgår att sökandebolaget har till ändamål att i Finland bevilja lagstadgad pensionsförsäkring samt att bedriva med den direkt förknippad återförsäkring. Enligt ansökan erbjuder sökandebolaget sina kunder lagstadgade pensionsförsäkringar, d.v.s. ArPL- och FöPL-försäkringar. I försäkringsprodukterna ingår service åt såväl försäkringstagaren, d.v.s. företaget eller företagaren, som åt de försäkrade, d.v.s. pensionstagare som redan lyfter pension, personer som ansöker om pension samt personer som i framtiden kommer att ansöka om och lyfta pension. Sökandebolaget uppskattar att det har hand om drygt 90 % av de lagstadgade pensionsförsäkringarna på Åland. Sökandebolaget har ett fysiskt kontor för verksamheten i landskapet och för tillfället finns tre personer anställda på det åländska kontoret. Sökandebolagets bifirma är Verdandi och dess verksamhetsområde är marknadsföring av försäkringstjänster i Finland.

Enligt ansökan är sökandebolagets förvaltningspråk svenska. Alla officiella protokoll formuleras på svenska. Bolaget erbjuder samma service på svenska och finska. Webbssidor, nättjänster och telefonservice fungerar i samma omfattning på båda språken.

Sökandebolaget är registrerat 3.1.1933 med Åbo som hemort. Sökandebolagets FO-nummer är 0141187-2. Sökandebolagets styrelse består av en ordförande och elva ordinarie ledamöter. En ordinarie ledamot har hembygdsrätt. Ordföranden och tio ordinarie ledamöter saknar hembygdsrätt.

Sökandebolaget har tidigare ansökt om permanent näringsrätt i landskapet Åland. Sökandebolaget beviljades då tillfällig näringsrätt för tiden 1.11.2018–31.10.2023 (beslut 1.11.2018, ÅLR 2018/7540, nr 758 Rk1a), eftersom sökandebolaget inte uppfyllde de krav gällande sökandebolagets hemort och styrelsesammansättning som landskapsregeringen regelmässigt ställer i samband med beviljande av permanent näringsrätt och eftersom sökandebolagets verksamhet i landskapet Åland inte heller ansågs utgöra basservice för samhällsfunktioner. Enligt nu aktuella ansökan ansöker sökandebolaget om permanent näringsrätt eftersom bedrivandet av arbetspensionsförsäkringsverksamhet är att bedriva basservice för samhällsfunktioner även för det åländska samhället. Enligt ansökan bör sökandebolaget således, för dess verksamhet på Åland, vilken bl.a. märks i fysisk lokalisering, beviljas permanent näringsrätt utan att alla krav enligt landskapsregeringens principdokument är uppfyllda. För det åländska samhället är det enligt ansökan av största vikt att det finns svenskspråkiga pensionsförsäkringar att tillgå.

Motivering

Enligt artikel 3 i protokoll 2 om Åland ska Finland se till att alla fysiska och juridiska personer likabehandlas på Åland. Enligt fast rättspraxis innebär likabehandlingsprincipen att lika situationer inte får behandlas olika såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling.

Enligt 4 § 1 och 3 mom. landskapslagen (1996:47) om rätt att utöva näring kan juridiska personer av landskapsregeringen, då skäl föreligger och efter prövning i varje enskilt fall,

beviljas rätt att utöva näring. Näringsrätten kan avse viss tid eller viss näring och kan beviljas på villkor som landskapsregeringen anser nödvändiga.

Enligt landskapsregeringens principdokument av den 23 december 1999 (beslut 23.12.1999, K10/99/1/57) och tillståndspraxis förutsätts för beviljande av en permanent näringsrätt att den juridiska personen har sin hemort i landskapet. Enligt landskapsregeringens principdokument av den 18 februari 2021 (beslut 18.2.2021, ÅLR 2021/1386) och tillståndspraxis förutsätts för beviljande av en permanent näringsrätt att minst en ordinarie styrelseledamot, eller dennes ersättare vid förfall, alternativt bolagsman har hembygdsrätt eller utan avbrott har varit bosatt i landskapet under de fem senaste åren. Enligt landskapsregeringens etablerade tillståndspraxis är en förutsättning för beviljande av näringsrätt därtill att sökandebolagets verksamhetsspråk i landskapet är svenska. Nämnade krav ställs i samband med varje enskilt beviljande av permanent näringsrätt.

Landskapsregeringen konstaterar att en ordinarie ledamot i sökandebolagets styrelse har hembygdsrätt och att sökandebolagets verksamhetsspråk enligt uppgift ur ansökan är svenska, men att sökandebolaget inte har sin hemort i landskapet. Eftersom sökandebolaget inte har sin hemort i landskapet uppfyller sökandebolaget inte samtliga de krav som landskapsregeringen regelmässigt ställer i samband med beviljande av permanent näringsrätt.

Landskapsregeringen har i enskilda fall frångått kraven om den juridiska personens hemort och styrelsesammansättning med motiveringen att verksamheten i landskapet ansetts utgöra basservice för samhällsfunktioner (se beslut Leijonaverkot Oy, 23.3.2021, ÅLR 2020/7031, nr 215 Rk1a; Suomen Turvallisuusverkko Oy, 23.3.2021, ÅLR 2020/7030, nr 214 Rk1a; Suomen Erillisverkot Oy, 23.3.2021, ÅLR 2020/7028, nr 213 Rk1a; Finavia Abp, 8.1.2020, ÅLR 2019/8295, nr 20 Rk1a och Telia Towers Finland Oy, 8.11.2018, ÅLR 2018/7542, nr 771 Rk1a). I dessa fall har det rört sig om bolag vars verksamhet omfattar upprätthållande av myndigheters kommunikation i krissituationer, nät- och infrastruktur tjänster, telekommunikation eller näringsverksamhet i anslutning till flygtrafik och Mariehamns flygplats. Sökandebolagets verksamhet i det nu aktuella fallet skiljer sig väsentligt från de fall då permanent näringsrätt tidigare har beviljats med motiveringen att verksamheten kan anses utgöra basservice för samhällsfunktioner.

Enligt 4 § 3 mom. landskapslagen om rätt att utöva näring kan näringsrätten avse viss tid. Enligt landskapsregeringens principdokument av den 23 december 1999 (beslut 23.12.1999, K10/99/1/57) kan landskapsregeringen vid beviljandet av tillfälliga näringsrätter frångå kravet om bl.a. den juridiska personens hemort om det med beaktande av det allmänna samhällsintresset kan anses påkallat. Mot denna bakgrund och eftersom sökandebolaget inte uppfyller samtliga de krav som landskapsregeringen regelmässigt ställer i samband med beviljande av permanenta näringsrätter, samt eftersom sökandebolagets verksamhet enligt landskapsregeringens bedömning inte heller kan anses utgöra basservice för samhällsfunktioner, beviljas sökandebolaget med stöd av 4 § 1 och 3 mom. landskapslagen om rätt att utöva näring en tillfällig näringsrätt för tiden 01.03.2023–01.03.2028.

Tillämpade lagrum

Artikel 3 i protokoll 2 om Åland

4 § 1 och 3 mom. landskapslagen (1996:47) om rätt att utöva näring

Landskapsregeringens principdokument 18.2.2021

Landskapsregeringens principdokument 23.12.1999